

Svar på remissunderlag

Bilaga 2 till slutrapport från projektet Bättre användarupplevelse i bibliotekens digitala kanaler

Remissrunda en del av projektet

Projektets två första delrapporter från halvårsskiftet 2012 sammanfattades i ett remissunderlag. Syftet med remissen var att sprida projektets resultat brett så att svaren kan ge en så heltäckande bild som möjligt av synpunkter resultatet och projektets förslag till fortsatt arbete. Remissen skickades ut framför allt till beslutsfattare, opinionsbildare och andra nyckelpersoner, men remissrundan var öppen för alla inom biblioteksvärlden och näraliggande branscher som ville lämna synpunkter. Remissrundan pågick från september till och med den första november 2012. En lista över de e-postadresser dit remissen skickades finns sist i denna bilaga.

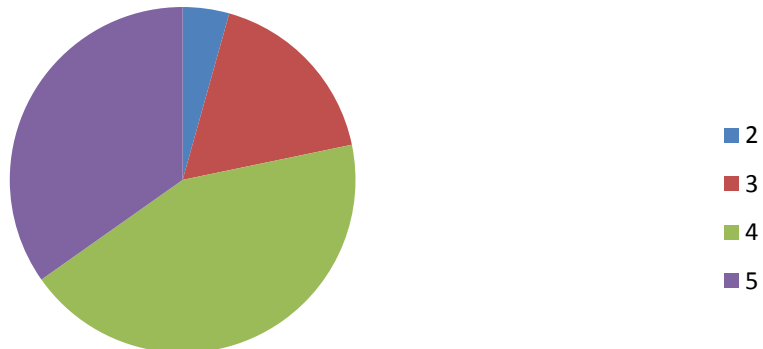
Drygt 30 intressenter, varav vissa representerar olika grupper, valde att svara på remissen, de flesta via det bifogade svarsformuläret och några i annat format. Ett urval av representativa svar är integrerade i projektets slutrapport. Samtliga skriftliga svar finns redovisade i denna bilaga. Utöver skriftliga svar har projektet fått en del muntliga svar, framför allt vid ett seminarium som hölls i oktober som en del av remissrundan.

Övergripande svar i diagramform

Tre frågor i svarsformuläret gick att svara på genom att ange en skala mellan 1-5. Dessa redovisas här nedan i överskådlig diagramform. I slutet av bilagan redovisas svaren uppdelade per svarare om man vill se vilken person som angett vilken siffra.

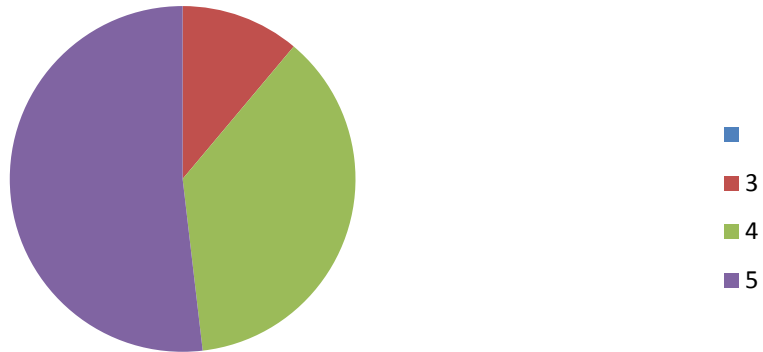
Fråga 1: Hur väl tycker du att remissens beskrivning av aktuella problem med viktiga informationsmängder motsvarar din bild av läget? 1=lågt, 5=högt

**Hur väl tycker du att remissens beskrivning
av aktuella problem med viktiga
informationsmängder motsvarar din bild av
läget? 1=lågt, 5=högt**

Fråga 2: Fråga 2: Hur användbart är det för dig i din yrkesroll att ta del av projektets resultat när det gäller målgrupper och användarbehov?

**Hur användbart är det för dig i din yrkesroll
att ta del av projektets resultat när det gäller
målgrupper och användarbehov? 1=lågt
5=högt**

Fråga 3: Hur betydelsefullt anser du det är med en nationell styrning/samordning av det digitala biblioteket?

* Kommentar: Sista frågan innehåller begreppet "styrning", därav siffran 2. Borde det inte stå erbjudande/samordning?

Svar efter namn, roll och organisation

Här listas de som svarat skriftligt på remissunderlaget. Siffran motsvarar den ordning svaren kommit in i och följer den svarande personen genom de följande frågorna/svaren.

1. Anna-Karin Axelsson, Växjö Bibliotek, bibliotekschef
2. Annelie Holst bibliotekschef Gnosjö kommun
3. Åsa Ekblad, Värnamo kommunbibliotek, IT-bibliotekarie
4. Peter Nilén, Malmö högskola Bibliotek och IT, tf Chef Bibliotek och IT
5. Åsa Holmberg Strand, Ljungby bibliotek, IT-bibliotekarie
6. Marianne Redman, Processledare Marknadsföring inklusive det digitala biblioteket, Örebro
7. Libris/Kungl. biblioteket
8. Boris Zetterlund, Axiell Group, VP Strategy
9. Ann Catrine Eriksson, Länsbibliotek Sörmland, Bibliotekskonsulent barn, unga och skolbibliotek
10. Åke Samuelsson, Enhetschef Webb&IT, Umeå Stadsbibliotek. Samordnare för Umeåregionens bibliotekssamarbete

11. Karin Zetterberg, Eskilstuna stadsbibliotek, bibliotekschef
12. Gemensamt svar från bibliotekscheferna för värmlandsbiblioteken, genom Charlotta Simonsson, Storfors bibliotek
13. Stina Fernholm/Karin Vikström
14. Zin Jägersand, Bibliotek Värmland, webbredaktör
15. Andreas Tandersten, Vansbro kommun, Bibliotekschef
16. Heli Renman, Täby bibliotek, bibliotekschef
17. Nicholas Haldosen, Örebro stadsbibliotek, processledare för läsfrämjande barnverksamhet
18. Lisa Steirud Barnbibliotekarie Sävsjö stadsbibliotek
19. Aslaug Madsen Bibliotekschef
20. Lars Nilsson Kultur och utbildningsenheten. Ansvar för bibliotekens infrastruktur
21. Henrik Hagelberg, VD, Bibliotekscentrum Sverige AB
22. Anja Leiding, Länsbibliotek Östergötland Konsulent/utvecklingsledare
23. Sveriges kommuner och landsting
24. Sveriges Länsbibliotekarier
25. Kia Gumbel, Uppsala stadsbibliotek, enhetschef IT & webb
26. Elin Lucassi, Handläggare Nationell samverkan, Avdelningen för samordning och utveckling, Kungl. Biblioteket
27. Kultur Skåne
28. Helena Hodell, kommunikationsansvarig/webbredaktör, Biblioteken i Sollentuna

Frågor om befintliga folkbibliotekswebbplatser

Fyra frågor ställdes enbart till representanter för folkbibliotek angående deras nuvarande webbplatslösningar, som ett kunskapsunderlag. Här listas dessa frågor/svar.

Fråga 1: Vilken slags bibliotekswebbplats har ditt bibliotek?

- ✓ 1 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 2 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 3 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 5 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 6 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 10 En del av en regional bibliotekswebbplats
- ✓ 11 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 12 En gemensam webb, samt kommunala webbplatser

- ✓ 13 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 14 En egen webbplats
- ✓ 15 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 16 En egen webbplats
- ✓ 17 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 18 En undersida av en kommunal webbplats
- ✓ 19 En egen webbplats
- ✓ 20 Fr.o.m 15/11 egen webbplats
- ✓ 25 En del av en regional bibliotekswebbplats (vi ansvarar dock driften för hela webbplatsen)
- ✓ 28 En egen webbplats

Fråga 2: Vilken webbplatsleverantör har biblioteket?

- ✓ 3 Sitevision
- ✓ 5 Episerver
- ✓ 6 CS Library
- ✓ 10 CS Library
- ✓ 11 Sogeti?
- ✓ 13 Axiell Arena
- ✓ 14 Axiell Arena
- ✓ 16 CS Library
- ✓ 17 Mix av CS Library och kommunala Site Vision
- ✓ 19 Axiell Arena
- ✓ 20 Axiell Arena
- ✓ 25 CS Library
- ✓ 28 Axiell Arena

Fråga 3: Varifrån kommer era katalogposter?

- ✓ 1 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 2 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 3 BTJ Bibliografisk service

- ✓ 5 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 6 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 10 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 11 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 12 Några har/har haft BTJ bibliografisk service, några katalogiserar själva och 4 bibliotek är Librisregistrerade.
- ✓ 14 Nu BTJ, men från årsskiftet Libris
- ✓ 15 Egen katalogisering (inklusive import av Librisposter)
- ✓ 16 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 17 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 18 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 19 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 20 BTJ Bibliografisk service
- ✓ 25 BTJ Bibliografisk service samt egen katalogisering
- ✓ 28 BTJ Bibliografisk service

Fråga 4: Ungefär hur mycket resurser lägger biblioteket på sina digitala tjänster detta år, inklusive personalkostnader?

- ✓ 1 Vi har tillsammans med övriga bibliotek i region Sydost upphandlat Arena under året och är just nu med att få färdigt Växjö's Arena för att kunna släppa den i november. Därför har vi under året satsat extra resurser på vårt arbete med webben, skulle uppskatta ca 500 tkr. Regionbiblioteket Sydost har skjutit till medel för denna gemensamma lösning, därför är det lite svårt att uppskatta min kommuns kostnader.
- ✓ 2 Det kan jag inte uppskatta. Både arbetstid och kostnader är för lite i förhållande till behovet.
- ✓ 3 Olika personer arbetar med digitala tjänster. Knappt en halvtidstjänst tillsammans. Vet ej kostnad. 5 90.000:- till databaser mm och 0,5 tjänst som IT-bibliotekarie
- ✓ 10 Personal: Webbredaktionen består av 3,5 tjänster, vara 1,5 tjänst innehas av journalistutbildade personer. Dessutom finns en utvecklingsledare med inriktning mot Webb&IT. Till det ska läggas tid som lokalredaktörer och övriga medarbetare på biblioteken lägger på arbete med webbplatsen på olika sätt, t ex skriva boktips och artiklar. En grov uppskattning är att det motsvarar sammanlagt ca 3 tjänster. Övrigt: I begreppet "digitala tjänster" kan många olika poster inrymmas. Om man begränsar sig till kostnaden för drift och underhåll av webbplatsen så uppgår till ca 250 000 kr. Databas- och e-bokskostnaden uppgår till drygt 700 000 kr. Om man även räknar in

bibliografisk service, drift av bibliotekssystem, bokningssystem mm som också kan betecknas som digitala tjänster, blir kostnaden givetvis betydligt högre."

- ✓ 11 Just nu ligger vi under kommunens webb. Men vi har upphandlat och håller just nu på att införa Axiell Arena. Vi har 50 % projektledare med projektgrupp, 3 pers á minst 10 tim/v/person + styrgrupp. Vi finns på Facebook med flera administratörer, men det är svårt att uppskatta personalkostnaderna för den tid som läggs ner.
- ✓ 13 Ca en heltidstjänst fördelad på flera personer. I år har vi satsat extra resurser på att utveckla Arena.
- ✓ 14 En heltids webbredaktörstjänst. Drift, underhåll, support - vet ej.
- ✓ 16 "CS Library 115.000 kr/år. Bibliografisk service ca 180.000 kr/år. E-böcker ca 180.000 kr/år. BOOK-IT ca 230.000 kr/år. Svårt att ange personalkostnader då det ingår i de övriga arbetsuppgifterna som personal har. En IT-bibliotekarie, två som har ansvar för texter/nyhetsbrev, flera (11-12 st) som skriver boktips"
- ✓ 17 Svårt att säga. Vi är en grupp webbredaktörer men många bibliotekarier skriver boktips och artiklar till webben.
- ✓ 18 Vi har ingen som bara arbetar med det digitala biblioteket. Vi uppdaterar vår hemsida och vi har en facebook sida. Vi erbjuder e-böcker och e-ljudböcker till våra låntagare via elib.
- ✓ 19 Vi lägger ca 20 timmar i veckan på Arena - driften av Arena kostar 24.652 kr/år. Vi har Alex som kostar 6.050 NE 22.400 och släktforskningsbaser vi köper genom Kalmar Regionbibliotek som jag vill minnas kostar 14.000. Lån från E-lib ökar ständigt och vi betalar 20 kr/lån, Regionbiblioteket sponsrar resten.
- ✓ 20 Med vår nuvarande struktur med underwebb till kommunen och OPAC så läggs det ner ca 0,5 tjänst sammanlagt. Fr.o.m. 15/11 med nya webbportalen så kommer det säkert bli en ökning från 0,5 heltider till ca 2,0 då inräknat alla sex bibliotek samt myndighetssidan
- ✓ 25 Folkbiblioteken i Uppsala län bekostar två halvtidstjänster (en med inriktning mot teknik, och en mot innehåll). För övrigt bidrar varje kommun med ett antal timmar, motsvarande 1 timme i veckan per årsarbetare. I Uppsala, som har en relativt stor andel av årsarbetstiden, har vi 1,5 tjänster för ändamålet. Sedan tillkommer redaktörer som har några timmar var i sina ord bibliotekarie- och assistenttjänster.
- ✓ 28 Det här är jag osäker på, men runt en miljon är en gissning.

Frågor till samtliga

Här följer de frågor som riktade sig till samtliga svarare. Det var möjligt att självständigt välja vilken eller vilka frågor man besvarade. Frågorna rör dels remissens övergripande innehåll, dels de två huvudförslag för fortsatt arbete som projektet beskrev i remissunderlaget.

Remissunderlaget finns som bilaga 1 till projektets slutrapport. I slutrapporten beskrivs förslagen samt vissa svar från remissrundan och vilka slutsatser remissrundan har lett till när det gäller förslagen.

Fråga 1: Vilka övergripande synpunkter har du på remissens innehåll?

- ✓ 1 Innehållet pekar på viktiga frågeställningar för biblioteken att utveckla sina digitala tjänster. Tror att frågorna måste hanteras på nationell nivå för att hitta bästa samordningsvinster och för att kunna förhandla med övriga intressenter i frågan som t ex förlag.
- ✓ 2 Mycket bra med en så detaljerad utredning och beskrivning. Mycket av tänket är aha-upplevelser för mig. Nu ser jag potentialen och med det behovet. Men jag verkar i en organisation där det som beskrivs i rapporten är Science Fiction. Jag ser bara ökade kostnader om leverantörerna av biblioteksplattformarna ska sälja ännu fler tjänster till biblioteken; bildmaterial, redaktörsomdömen, kompletterade katalogposter osv
- ✓ 3 Spännande att ens egna tankar formulerats på ett bra sätt
- ✓ 4 Vi ställer oss positiva till projektets övergripande mål att ge en aktuell bild av behoven för användarna i de digitala bibliotekskanalerna och beskrivningen av hur informationsmängderna motsvarar behoven, som en förstudie inför eventuella genomförandeprojekt. Vi har några kommentarer kring enskilda delar i förslaget. Vi ser tydligt det fokus som projektet har utifrån folkbibliotekens målgrupper, vilket gör att högskoleperspektivet till största delen saknas. I sig finns det givetvis en viss relevans för forskningsbiblioteken, men innehållet ger inte någon täckande bild. Det är därför svårt att i vissa delar ge ett någorlunda insatt remissvar. Det är i sig angelägna projekt som beskrivs, men det bör också för projektets vidkommande vara angeläget att relatera till den mer övergripande diskussionen kring Libris som nationell infrastruktur. Metodiskt sett är det intressant att använda effektkartläggning för att undersöka behoven hos användarna.
- ✓ 5 Det var intressant läsning, jag tycker att det låter väldigt bra. Det som föreslås behövs för att det ska bli lättare och bättre att använda det digitala biblioteket. Många av de problem som beskrivs har jag upptäckt i arbetet med att vi håller på att ta fram en ny webbplats (Axiell Arena), det saknas omslagsbilder, det är svårt att få rätt urval för det finns inte bra nyckelord att utgå från och så vidare, så det är ett viktigt arbete att förbättra det. Det finns förslag i remissunderlaget till förbättringar för att få bättre sökresultat och att hitta i träffarna i och med hantering av identifikatorer och inlägg av beskrivningar, nyckelord och omslagsbilder. Det är också väldigt bra förslag att samordna en del av det redaktionella arbetet i stället för att flera gör ungefär samma i sina respektive system, hantering av bilder så att det finns bilder som kan användas av alla och att kunna erbjuda en provläsningstjänst.
- ✓ 6 Intressant att titta på hur bibliotekens virtuella tjänster fungerar och hur man kan öka samarbetet kring dem. Har också fått bekräftat att saker vi jobbat med, ex. hjälptexter på webben för att ladda ner böcker till dator och telefon, bedöms som viktigt även av andra.
- ✓ 7 Bra initiativ att visa vilka datamängder som behövs ur ett användarperspektiv. Rapporten kan fungera som underlag för folkbiblioteken i kravställning mot leverantörer, vilket är positivt. Även bra för folkbiblioteken att lära känna och ta

kontroll över datat. Vi saknar omvärldsanalys i rapporten. Att föreslå en ny nationell lösning som skapar metadata bör också göras utifrån en tydligare kartläggning av vad som redan görs och varför detta inte kan användas/samordnas. Det saknas t ex analys kring hur Libris poster och nationella standarder redan idag kan berika metadatat. Pga detta brister också resonemanget kring vad man bör göra nationellt. Vi vill betona att det redan finns nationella lösningar på flera av de problem som diskuteras, se under resp. projektidé. Att göra det läsbara lockande handlar till viss del om det ni beskriver, men till ännu större del om att göra uttrycket personligt. För att möjliggöra detta behövs en Big data-analys. Vi står inför ett skifte där datamängderna blir allt större och användarna blir allt mer kräsna då räcker det inte längre att bygga relevans på befintligt metadata. Det behövs ytterligare ett lager som gör det möjligt att personalisera sökningen och hitta relevanta titlar och se nya samband utifrån den givna kontexten för att göra tjänsterna användbara och attraktiva. Det hade varit intressant om man tittade på Big-data analys i relation till manuellt redaktionellt arbete, för att se vad som är mest effektivt. Ett resonemang kring detta saknas i analysen. Vi tror inte att en central bibliotekredaktion som producerar innehåll manuellt är svaret på en bättre användarupplevelse. Med de enorma datamängder vi hanterar nationellt behöver processen effektiviseras för att användaren ska kunna återfinna materialet. Arbetet måste i större utsträckning automatiseras av resursskäl såväl som effektivitetsskäl."

- ✓ 8 Överlag positivt gällande standardiseringar och synergisåtgärder. Problematiskt om/när förslagen minskar det lokala bibliotekets kontaktytor och undergräver kunskapsbyggandet om den egna samfälligheten.
- ✓ 9 Välskriven, genomtänkt, intressant och särskilt viktig för frågan om en nationell barn- och ungdomsbibliotekswebb. Det är av stor vikt att en nationell aktör tar ansvar för genomförandet, exempelvis KB eller KUR.
- ✓ 10 Remissen ger en bra bild av användarnas behov och hur biblioteken möter dessa behov. Viktiga frågeställningar ringas in och belyses. Det är nödvändigt att hitta gemensamma, nationella lösningar för att kunna driva utvecklingen framåt och höja kvalitén i verksamheten. De förslag till åtgärder som läggs fram är konstruktiva och framåtsyftande, men det som saknas är förslag till finansiering. För att förslagen ska kännas trovärdiga behövs en genomtänkt idé till finansiering av både föreslagna projekt och framtida drift av gemensamma lösningar.
- ✓ 11 Mycket intressant ur ett folkbiblioteksperspektiv som jag har. Att arbeta med flera olika personer gör den mer levande. För att genomföra en nationell webb, vilket jag tycker är nödvändigt, behövs en nationell aktör och statliga medel. Folkbiblioteken behöver representation i någon form av SKL, vi har inte kompetens eller möjlighet att representera någon annan än oss själva. En nationell bibliotekswebb måste ha utrymme för lokalt och personligt innehåll.
- ✓ 12 Det är bra att man har ett tydligt barn- och användarperspektiv i remissförslaget. Det är en god tanke att det som fungerar för barn också kan fungera för vuxna. Att man tar upp behovet av en gemensam standard när det gäller katalogposter och ämnesord/nyckelord och annat gemensamt material är också positivt. Remissen innehåller många bra förslag, men det är otydligt vem de riktar sig till, vem som ska ta initiativ till de olika projekten och hur finansieringen är tänkt. I kapitel 4 talas om att

problemen i nuvarande kataloger gör att de digitala tjänsterna blir bristfälliga. Att utgå från Libris är ett sätt att komma tillrätta med en stor del av problemen. Där har sedan lång tid pågått ett gemensamt arbete med standarder och regler vad gäller katalogisering, ämnesord, auktorisering av personnamn med mera, som skulle kunna tas tillvara i ett nationellt digitalt bibliotek. I remissen är det otydligt hur man ser på detta, om man tänker sig att bygga upp något nytt, eller hur relationen till Libris ser ut. Ett tydliggörande av kopplingen till Librisavdelningen och det gemensamma Librisarbetet behövs. Eftersom det digitala biblioteket som det presenteras till stor del kommer att bygga på katalogpostinformation kan det finnas behov av att folkbiblioteken i större utsträckning än hittills deltar i Librisarbetet. De vetenskapliga biblioteken har länge samarbetat i Libris och för att folkbibliotekens behov ska tas tillvara kan det vara viktigt att man deltar i arbetet med katalogisering och utformning av hur posterna ser ut och presenteras. Nationell samordning är viktigt och det skulle också kunna vara värdefullt med en möjlighet till tvärsamarbete där bibliotek av liknande storlek eller inriktning, eller med liknande behov, kan dela erfarenheter och formulera gemensamma behov och önskemål. Universitets- och högskolebiblioteken har sedan länge haft samarbete kring olika frågor, till exempel katalog och fjärrlån, där det även funnits möjlighet för mindre bibliotek att föra fram sina synpunkter. I ett nationellt digitalt bibliotek skulle det kunna vara till nytta för folkbibliotekens användare som kanske har ett annorlunda behov, eller en annan ingång, än de vetenskapliga bibliotekens, om också de lokala bibliotekens behov blev mer direkt tydliga.

- ✓ 13 Bra att få en samlad bild av området.
- ✓ 14 Jag tycker att remissen lägger tyngdpunkten på helt rätt saker genom att lyfta arbetet med de centrala informationsmängderna och att föreslå fortsatt arbete mot gemensamma standards mm (9.2). Att de grundläggande, minsta beståndsdelarna finns och fungerar är avgörande för att uppnå ett bra resultat i det digitala, oavsett vad man sedan vill göra. Jag tycker att remissen tagit fasta på viktiga saker, men en sak skulle jag vilja lägga till. I det digitala, teknikbaserat med olika plattformar, programvaror etc så tycker jag också att man bör titta på möjligheten till en supporttjänst för användarna. Även om biblioteken arrangerar it-hörnor och visningar så uppstår behovet av hjälp ofta oplanerat och det ligger i mediets natur att vilja ha hjälp omedelbart. En support via telefon/chatt el dyl skulle med en samlad kunskap, kunna spara tid för bibliotekspersonalen och framförallt förbättra användarupplevelsen som helhet.
- ✓ 16 Bra och genomtänkta förslag, jag instämmer i allt!
- ✓ 17 Mycket intressant läsning och många relevanta tankar.
- ✓ 18 Jag tycker att det är bra att den fokuserar på en Nationell samordning, vi små bibliotek har inte möjlighet att arbeta aktivt med e-tjänster.
- ✓ 19 Jag tycker att den på ett genomgripande sätt visar de problem som finns i dag och vilken väg vi kan gå mot lösningar i morgon.
- ✓ 20 Bra övergripande sammanfattning av nuläget samt vad som borde/måste göras framöver. Tydliggör vad vi på biblioteken måste fokusera på och förhoppningsvis också avsätter resurser till.

- ✓ 21 All form av nationell samling när det gäller standarder och informationsdelning är positiv. Jag skulle också gärna se att behoven hos distansstuderanden som besöker folkbibliotek, mindre högskolor och fackbibliotek tydligare kom fram.
- ✓ 22 Ett gediget arbete. Tar upp många av dom frågor och tankar som vi brottats med när det gäller en gemensam webb för flera kommunbibliotek i Östergötland.
- ✓ 23 Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) understryker i sin strategi för e-samhället att samordning och gemensamma överenskommelser är nödvändiga för att möta de utmaningar som den offentliga sektorn står inför. SKL anser att det inte räcker med en ökad kommunal samverkan utan att hela den offentliga sektorn behöver samverka över organisationsgränser för ett mer samordnat bemötande gentemot medborgare. Nationell frivillig samordning och gemensamma överenskommelser mellan olika offentliga aktörer ser SKL som avgörande för att förbättra medborgarnas tillgång till och användning av bibliotekens digitala kanaler. Folkbiblioteken är ett kommunalt ansvarsområde. Med hänvisning till den kommunala självstyrelsen är det inte möjligt med en nationell styrning av området. SKL ser behovet av att kommunerna ges förutsättningar att bli starkare beställare gentemot leverantörer och distributörer och ser gärna samverkan för att åstadkomma detta. När det gäller tillgången till e-böcker genom e-boksavtalen är SKL villiga att samlat företräda folkbibliotekens intressen. SKL avstår från att kommentera remissunderlagets förslag till kommande projekt vid detta tillfälle eftersom förslagen är allt för vagt formulerade när det gäller organisation, mandat och finansiering. Som intresseorganisation för Sveriges samtliga kommuner, landsting och regioner bör SKL vara inkopplad i kommande diskussioner om framtida organisationsförslag och samordningsmöjligheter av nationell karaktär. För att biblioteken även fortsatt ska kunna vara centrala institutioner för livslångt lärande behöver de utveckla funktionen som socio-kulturella mötesplatser, både som fysiska platser och online. Remissunderlaget bidrar till beskrivningen av de olika delar som behöver tas i beaktande för att kunna nå det målet.
- ✓ 24 Det är bra att en av utgångspunkterna i remissunderlaget har barnens bästa för ögonen och en lösning för barn är prioriterat. Remissunderlaget ger en bra beskrivning över användarbehov och kraven på grundläggande informationsmängder i det digitala biblioteket. Dock upplever vi dokumentets status som oklar. Remissunderlaget ska användas som ett beslutsunderlag, men det är otydligt vem som är mottagare. Om det är KB borde det finnas en närmare koppling till arbetet i dess expert- och styrgrupper. Är det KUR borde det finnas en tydligare koppling till vilken del i KURs uppdrag som remissunderlaget kan hänföras till. Det är oklart hur de olika projektförslagen förhåller sig till varandra och till andra intressenter. Det är t ex oklart hur projektet samordnas med det uppdrag Malmö stadsbibliotek har fått av KB. "Malmö stadsbibliotek blir KB:s partner i att utveckla nationella webbtjänster för folk- och skolbibliotek. Uppdraget kopplas till KB:s eget uppdrag att främja och samordna utveckling inom biblioteksområdet" (Rutiner för samråd och styrning 2013-2015, KB och dess partners och nationella kompetenscentra i det nationella utvecklings- och samverkansuppdraget, KB 2012-06-21). Det hade varit värdefullt att få ta del av projektets intressentanalys för att se kopplingarna mellan de föreslagna aktiviteterna och de roller som de inblandade biblioteken, nätverken, leverantörerna och finansiärerna förväntas ha sinsemellan. Det hade varit intressant att få förutsättningarna för

samverkan med kommersiella aktörer belyst. Dvs sådana som arbetar med läs- och boktips i interaktion med brukarna, som t ex Amazon och Adlibris. Relationerna hade kunnat visas med hjälp av ett flödesschema eller en organisationsplan. De synpunkter vi har på remissunderlaget berör olika delar av dokumentet och är mer att betrakta som kompletteringar: Kapitel 4 Katalogbaserad information: det behövs en tydligare koppling till och samarbete med LIBRIS-avdelningen på KB för att undvika dubbelarbete. Kapitel 4.3 Beskrivningstext: TPB:s och BTJ:s beskrivningstexter för talböcker är värdefulla att använda i det här sammanhanget. Kapitel 5.2

Kvalitetssäkring: På vems mandat verkar bibliotekredaktionen? Är redaktionen enbart en fråga för biblioteksfältet eller kommer folkbibliotekens huvudmän, kommunerna via SKL, att ha möjlighet till påverkan? Kapitel 6.2: Det finns en lång rad webbaserade nättjänster för bilder inom hela ABMområdet, t ex museernas Kringla.se men även rena nättjänster som Platsr eller rentav Europeana. Det här är tjänster som ligger fritt tillgängligt för allmänheten och var samlingar är tillgängliga för fler än för högskolestuderande. Kapitel 8.1 Nationell och lokal integration: Här nämns en rad bibliotekinriktade webbtjänster av nationell karaktär (Bokpuffen, Boktips.net) och tidigare har Barnens Bibliotek omnämnts. Andra projekt av liknande karaktär som Bokcirklar.se saknas dock. Det är inte givet att dessa tjänster per automatik ger svar på behov som uttrycks av biblioteksanvändarna idag eller i framtiden. Det är inte säkert att användningen skulle ökas och kvaliteten höjas av tydligare nationell organisation. Det kanske inte är organisationsmodellen som är problemet utan snarare tjänsternas innehåll. Kapitel 8.2 Personlig nivå: När det handlar om allmänhetens sociala läsning finns också webbtjänste Bokcirklar.se att ta i beaktande. Om det personliga tilltalet är viktigt måste biblioteken också relatera till den palett av sociala webbar med anknytning till läsande, t ex Facebook ,men också till de rena boktipswebbar som faktiskt finns på internet.

- ✓ 25 Uppsala stadsbibliotek har tagit del av den sammanfattning som gjorts i projektet ”Bättre användarupplevelse i bibliotekens digitala kanaler”, och finner både utgångspunkten i målgruppsintervjuerna och själva analyserna som intressanta och angelägna. Det är exempelvis ingen tvekan om att vi vid biblioteken måste erbjuda digitala tjänster som når ända fram till relevant innehåll, och som i övrigt stämmer med användarens förväntningar på digitala tjänster på nätet. Vi uppskattar att projektet tar höjd för både innehåll och tekniska aspekter, och instämmer i att vi genom nationellt och regionalt samarbete kan samordna resurserna på ett bättre sätt. Nationellt samarbete, kring teknikutveckling, gemensamma resurser för både bilder och texter mm, ser vi som den enda framkomliga vägen för bibliotekens digitala överlevnad framöver om vi vill hävda kvalitet i tjänsterna. Likaså bra att ni tar med olika plattformsleverantörer i projekt-tänket. Frågorna om hur vi mer konkret kan samarbeta nationellt och regionalt tycker vi dock är alltför ”slentrianmässigt” gjorda för att vi ska kunna ta ställning till dem. Öppna bibliotek och Barnens bibliotek har goda ambitioner, men om tanken är att få nationellt genomslag ser vi det som nödvändigt att mer grundligt analysera vad vi bör fokusera samarbetet på, och också hur organisationen bör riggas för att uppnå sitt syfte. Är det exempelvis självklart att man börjar med att tillsätta en nationell redaktion innan vi vet om det är bästa framkomliga vägen för att samarbeta om innehållet? Och är innehållet den springande punkten? Vi saknar helt enkelt nytänk i frågan om vad och hur biblioteken bör samarbeta. Både i det mer konkreta arbetet och i styrmodellen. Med tanke på ovanstående är det därför inte möjligt att i dagsläget svara på frågan om vi vill

ta en aktiv roll här framöver, om arbetet går vidare enligt förslagen. Det beror helt enkelt på.

- ✓ 26 Det digitala biblioteket bör vara förberett för att fungera som skolbibliotek. Många är de folkbibliotek som redan nu är integrerade med skolor och fler lär det bli med den nya skollagens krav på biblioteksverksamhet. ”Den personliga nivån” bör förberedas för elevenvändaren som vill kunna spara information i en drag-en-drop funktion på sitt konto. I SKL-rapporten ”det obegränsade rummet” beskrivs det digitala biblioteket som följer; Det personliga rummet: ett digitalt rum där jag själv, andra elever och lärare kan arbeta med både digitalt och fysiskt innehåll. Mitt personliga urval av bibliotekets innehåll och resurser, innehåll som mina lärare och bibliotekarien har sammanställt, material som jag själv eller andra elever och lärare har producerat, digitala lärresurser och annat innehåll från Internet som jag vill använda samt andra resurser som skolan tillhandahåller, t.ex. pedagogiska program och verktyg. Sökningar i olika källor, ex skolbiblioteket, sparas i mitt bibliotek och det framsökta innehållet dras och droppas in i mitt rum. Oftast ligger själva innehållet kvar på sin ursprungsplats och det är endast länken med dess metadata som kopieras till mitt personliga bibliotek. Mitt eget skapade material eller en länk till något på Internet, beskrivs materialet med en på förhand inlagd metadataprofil och länken eller materialet laddas upp och lagras. Därefter kan jag gruppera innehållsobjekten på det sätt jag vill eller med färdiga strukturer som andra har skapat. Mitt bibliotek innehåller också min mediehylla.
- ✓ 27 Vi på Kultur Skåne – Bibliotek, bildning och media har läst remissunderlaget ”Bättre användarupplevelse i bibliotekens digitala kanaler” och skulle vilja lämna några synpunkter. Vi väljer att svara såhär per mail, istället för via formuläret eftersom detaljnivån i underlaget är väldigt hög, medan våra synpunkter är av mer generell karaktär. Beskrivningarna av bibliotekens möjligheter och utmaningar med den nya tekniken och analysen av de olika målgrupperna är intressanta. Tankarna om att användarna i första hand efterfrågar en helhet och inte bryr sig om strukturerna bakom den information som görs tillgänglig via bibliotekens digitala kanaler, instämmer vi också i. De förslag till projekt som presenteras i remissunderlaget är vi däremot lite tveksamma till. En nationell organisation för att lösa alla de problem som beskrivs i underlaget tror vi riskerar att bli alltför resurskrävande och hamna för långt ifrån de lokala biblioteken och användarna. Frågan kring vad som bäst görs på nationell, regional respektive lokal nivå är komplex och det gäller att hitta en balans mellan effektiviseringar/standardiseringar/centralisering och det lokala användarnära arbete som görs på biblioteken i varje kommun. Vi undrar också hur en sådan central organisation samspelar med övriga nationella uppdrag som Libris, lånecentralerna och de nya nationella uppdrag som läggs på de tidigare lånecentralerna, samt med de regionala samsöknings-/katalog-/webb-/mediesamarbeten som finns? Vi efterfrågar också resonemang kring kopplingen mellan bibliotekens digitala tjänster andra informationskällor/tjänster som är en naturlig del av våra användares vardag. (Hur serkopplingarna ut mellan exempelvis bibliotekens tjänster, och google, wikipedia eller andra vanliga tjänster?)
- ✓ 28 Fantastiskt bra grundarbete. Jättebra att man arbetat "på djupet" och hanterat så många aspekter av det digitala arbetet och användarupplevelsen.

Fråga 2: Finns det några specifika kapitel i remissen vars innehåll du särskilt instämmer i?

- ✓ 1 Det måste bli en gemensam standard för kataloginformation. Viktigt att använda bilder för att presentera medier annars blir inte bibliotekens hemsida attraktiva ställen att besöka. Positivt att låta brukarna bli medaktörer. Unika identifikationer är helt grundläggande.
- ✓ 3 Kapitel 4.4. viktigt hur en digital tjänst presenteras!
- ✓ 5 8. Nationell, regional och personlig information
- ✓ 6 Instämmer särskilt i kapitel 1. Ökad digital tillgång till själva mediet digitalt och också utan de idag snäva begränsningarna gällande antal lån. Instämmer också i att huvuddelen av arbetet med nyckelord/ämnesord bör läggas på riksnivå. Kap 7. Behov att utveckla en tjänst som boktips.net. Idag innehåller tjänsten tips både för barn och vuxna vilket är olyckligt. Barnen behöver en målgruppsanpassad sida. Kvaliteten på boktipsen är också så ojämn att jag inte så gärna hänvisar till sidan. Ett annat problem är att boktipsen saknar ingress och vår kommunala redaktion kräver ingresstexter.
- ✓ 8 Förslag till standardisering för bättre utnyttjande av resurser är utmärkt. Förslagen som berör insamling av centralt, regionalt och lokalt redaktionellt material, allmänna teman, för distribution lokalt är utmärkta.
- ✓ 9 Kapitel 9
- ✓ 10 Särskilt avsnitten 4 - 8 belyser nuläget på ett strukturerat, tydligt och konkret sätt. De målbilder som beskrivs är relevanta.
- ✓ 11 Börja med en nationell webb för barn och unga! Det kanske ska vara två olika. Använd den kunskap som finns samlat i Barnens bibliotek, Barnens Polarbibliotek, Squoshh, Utbildningsradion/Kunskapskanalen, Kamratposten, Bolibompawebben och andra sajter som är bra och viktiga för barn och unga. Utveckla appar och spel med kunniga och vettiga svenska producenter, inte minst för de små barnen. Ha Barnkonventionen som grund. Barnen måste få stort utrymme i att medverka och delta själva.
- ✓ 12 Behovet av gemensamma standarder för hur beskrivningen ser ut i katalogposterna, för ämnesord/nyckelord, redaktionellt material och liknande.
- ✓ 13 Kap 2: Vi måste analysera användarnas behov och anpassa bibliotekets tjänster till det de är vana vid. Kap 8-9: Önskvärt med nationell samordning och att integrera personlig, lokal och nationell information.
- ✓ 14 Jag håller med om att det är en viktig framgångsfaktor att kunna erbjuda direkt tillgång till mediet (9.2.1), och tycker att det är bra att man kan arbeta på olika nivåer för att uppnå målet. Har inga referenser när det gäller hur använt provläsning är, men utifrån ett konsumentperspektiv är det generellt viktigt att få möjlighet till jämförelse.
- ✓ 17 Behovet av högkvalitativt grundmaterial, allt från katalogisering till bilder, är väl belyst liksom behovet av standardisering på området. Det är klokt att man tar fasta på innehåll och inte form (samtidigt som formen är avgörande för att innehållet kommer till användning och mycket ofta ett problem idag).

- ✓ 18 Jag tycker att det är bra att den fokuserar på en Nationell samordning, vi små bibliotek har inte möjlighet att arbeta aktivt med e-tjänster.
- ✓ 20 Kapitel 1: Utgångspunkt vikten av digitala kanaler. Kapitel 9: projektets samlade förslag
- ✓ 21 4.4 Sista stycket. Samordning och samsyn krävs för att bra innehåll ska visas upp av oss som systemleverantörer på ett bra sätt. Tydliga behov som delas av många leder till snabbare och bättre tekniska lösningar.
- ✓ 22 Att användare är vana vid att nå ända till den information som söks (kap.1) Vikten av användarvänlighet, genomgående. Att använda rätt uttryck för tänkt målgrupp, extra viktigt på en barnwebb. Att användarnas behov och frågeställningar bör styra utveckling av digitala kanaler för att nå framgång, (kap 5.2)
- ✓ 28 Egentligen flertalet kapitel, tex. 5. Redaktionell information, 8. Nationell, regional och personlig information, 6. Bild, ljud och film.

Fråga 3: Finns det några specifika kapitel i remissen vars innehåll du inte instämmer i?

- ✓ 1 Kapitel 8.2 Personlig nivå. Jag känner inte igen mig i den låga servicenivå som beskrivs, tycker att det idag finns en del självbetjäningstjänster som är enkla att använda och gratis. Men detta varierar säkert mellan olika kommuner och det är absolut något som kan utvecklas.
- ✓ 4 Kapitel 2 kring målgrupper omfattar inte forskningsbibliotekens olika användare. Vi ser en variation av användare, t ex doktoranders informationsbehov, som skiljer sig ganska mycket från etablerade forskare etc. Kapitel 7 kring standarder och identifikatorer är inte detaljerat nog att förstå vilka standarder och IDn som avses inom biblioteks- och mediebranschen, vilket hade underlättat förståelsen kring dess enhetlighet. SITC och ISBN nämns, det förstnämnda har inte fått genomslag och det sistnämnda är ingen standard, utan flera stycken olika.
- ✓ 6 Jag tror att vikten av provläsfunktionen är något överdriven.
- ✓ 8 Det lokala biblioteket kan inte, som det möjligen antyds, reduceras till en program- och transaktionsplats. All kommunikation med den lokala användaren bör, skall gå igenom det lokala biblioteket. Tjänsterna som skapas centralt skall kanaliseras via det lokala biblioteket inkl personlig kommunikation och läsutvecklande (inkl programmatisk) dialog.
- ✓ 11 Frågan är till vem ska remissen överlämnas för att en fortsättning ska ske? Hur ska samverkan ske med en nationell katalog?
- ✓ 12 Kapitel 4 tar upp brister i nuvarande katalogposter, både sådana som beror på inkonsekvens vid katalogiseringen och sådana som har med otillräckligheter i katalogsystemen att göra. Som en brist nämns att man inte kan ange vem som är t.ex. regissör, producent, kompositör eller dirigent. I MARC-formatet finns möjlighet att ange en stor mängd information, bland annat olika typer av upphovsmän. Möjligheten finns både i Libris-MARC och BTJ-MARC och de flesta bibliotekssystem tillåter detta.

Det är mer en fråga om vilken information man hittills valt att lägga vikt vid och hur det presenteras. Förutom de exempel som i kapitel 6.1 tas upp som källor för omslagsbilder, finns Förlagssystem som skannar in alla omslagsbilder åt de förlag som har avtal med dem. De finns i en bilddatabas, med högupplösta bilder som kan laddas ner.

- ✓ 14 Jag skulle önska en starkare koppling mellan förslagen att utveckla, tex provlyssning, provläsning och digitala kryp in, och det faktiska utnyttjandet och behovet av denna typer av tjänster och funktioner. När det gäller användargenererat material som betygssättning, recensioner och kommentarer är min erfarenhet att det är väldigt få som använder sig av detta.
- ✓ 17 I ett litet land som Sverige är satsningar på den nationella nivån en god tanke. Samtidigt är det viktigt att det finns en mångfald, särskilt när det gäller redaktionellt innehåll. Jag känner mig därför tveksam till tanken på en nationell redaktion som pumpar ut färdiga paket som skisseras i avsnitt 8.1. Å andra sidan finns nätverkstanken levande i remissunderlaget. Att samarbeta i tjänster borgar för en bredare bas av innehåll och olika perspektiv. Det gäller dock att samarbets tjänster leds av någon, håller hög kvalitet och följer standarder som gör innehållet smidigt att anpassa till olika plattformar. Där skulle en nationell "redaktion" kunna spela en roll.
- ✓ 28 Jag instämmer i kapitlet om det redaktionella arbetet. Men i remissen ligger ljud/bild/multimedia i ett eget kapitel. Jag tänker mig att detta även bör integreras i det nationella redaktionsarbetet. Till exempel skulle man kunna tänka sig ""sagostund"" en gång i veckan - kanske livestreamad en viss tid, samt att man (barn och förmedlare) därefter kan spela upp filen. Jag ser inte att man tagit upp behovet av intervjuer med upphovsmän, som är en viktig pusselbit som liksom saknas om den inte synliggörs på våra bibliotekswebbar - författarporträtt, intervjuer med illustratörer. När det gäller visningen av katalogposten är det grafisk av absolut största vikt. Ett bra grafiskt gränssnitt kan till en del minska problemen med irrelevanta ämnesord och skapa en god användarupplevelse.

Fråga 4: Vilka är dina kommentarer till projektets första förslag som beskrivs i avsnitt 9: Utveckla Barnens bibliotek och Öppna bibliotek gemensamt genom ett pilotprojekt?

- ✓ 1 Jag tycker det är bra att bygga på något som redan finns istället för att börja om från början. Bra om båda de stora aktörernas produkter är representerade och tänka på att ha med bibliotek av olika storlek och i olika delar av landet.
- ✓ 2 Ett bra förslag.
- ✓ 3 Skapa gärna en nationell tjänst!
- ✓ 4 Vi kan inte bedöma dess relevans.
- ✓ 5 Barn är stora användare av internet trots det har de flesta bibliotek inte mycket att erbjuda barn på sina webbsidor därför tycker jag att förslaget låter mycket bra. Barnen får en möjlighet att använda bibliotekens digitala kanaler genom att de anpassas till barn. Genom en nationell biblioteksredaktion och ett lokalt nätverk finns det

möjligheter att arbeta fram ett bra innehåll som annars inte hade varit möjligt att ta fram för många bibliotek.

- ✓ 6 Bra. Deltar gärna.
- ✓ 7 Vi anser att ÖB bör utformas utifrån generella behov enligt KB:s uppdrag, snarare än de specifika behov som barnen har. Sedan kan BB och andra aktörer använda datat.
- ✓ 8 Förslaget är bra till innehåll men möjligen inte till konstruktion (skrivningen inte helt uppenbar). Det är svårt att utläsa, "pilottjänst", men det synes kunna innebära en central sajt och redaktion som inte mer än marginellt gynnar det lokala (se Palles Gavebod, DK). De satsningar som görs bör vara avsedda att kanaliseras via det lokala bibliotekets sajt. Barnen skall kunna bygga en relation med det lokala biblioteket och tvärtom. Det är en större utmaning att bygga tjänster för distribution än att visa upp dem i en central sajt men det bör vara målet för projektet.
- ✓ 9 Det är en bra idé. Men jag vill poängtera vikten av att också ta tillvara erfarenheter och kompetens från de två andra större bibliotekswebbar som riktar sig till barn och unga; Barnens Polarbibliotek och skrivsajten Squoosh!
Att ha en dialog med public service-kanaler om tematiseringar och delat medierelaterat innehåll är en mycket god idé. En mycket kompetent och lämplig person att kontakta är Sara Ohlsson, programchef för Barnkanalen på SVT. Hon är författare av ungdomsböcker och har tidigare arbetet med att utveckla Bolibompawebben. Jag tror också det kan vara mycket intressant att föra en dialog med ledande kommersiella svenska producenter av barnboks/spel-appar för barn och unga, som t ex Filimundus (som har avtal med Saltkråkan AB, Sven Nordqvist m fl), Toca Boca och förlag som t ex Rabén & Sjögren som producerar barnboksappar.
- ✓ 10 Att använda Barnens bibliotek och Öppna bibliotek som en utgångspunkt för ett fortsatt projekt är ett bra sätt att gå vidare på. De är etablerade funktioner som kan användas som grund för fortsatt utveckling. Det finns dock en risk att med att man arbetar med befintliga koncept. Det kan begränsa friheten i utvecklingen. Därför bör man även studera erfarenheter från andra liknande projekt. Särskild hänsyn ska självklart tas till barn och ungdomars behov. Det är intressant att kravställning på leverantörer nämns. Man bör sträva efter att uppnå nationell samsyn runt krav och önskemål ställda mot leverantörer av framför allt bibliotekswebbsystem, och också en nationell samverkan för att ta del av varandras goda lösningar. Särskilt intressant är att se om det finns exempel där man valt att gå egna vägar, utanför de etablerade leverantörerna Axiell och OLS.
- ✓ 11 Se tidigare svar ovan.
- ✓ 12 Vem ansvarar för projektet och hur tänker man att det ska finansieras? Vilken roll har KB, SKL, KUR? Med tanke på det som tidigare sagts om standardisering av katalogposter och ämnesord/nyckelord kan det finnas anledning att Libris deltar i detta arbete.
- ✓ 13 Bra att göra ett pilotprojekt med utgångspunkt från Barnens bibliotek.
- ✓ 14 Jag håller med om att informationsmängderna som gäller barn måste utvecklas och målgruppsanpassas 9.1. Men det är svårt att bedöma vad en sådan satsning skulle ge

utan att koppla den till faktiskt användande. Varför tror vi att barnen skulle spendera sin tid på webben i just våra digitala krypin, konsumera filmer här, recensera etc? Jag tänker att barn och unga kräver mycket i insats om målsättningen är användning utöver rent bruksbehov (jämför tex med Bolibompawebben). Spel är då också en avgörande beståndsdel.

- ✓ 15 Bra förslag men det förutsätter i grunden gemensam katalog/plattform. Om man inte kan integrera Barnens bibliotek och Öppna bibliotek fullt ut i alla bibliotekens kataloger faller förslaget platt. Denna integrering måste också på något sätt "tvingas på" leverantörerna av biblioteksdatastem.
- ✓ 16 Syfte och upplägg verkar bra och genomtänkt, jag saknar dock en uppskattning av hur stor den egna insatsen beräknas bli om man ska delta som pilot.
- ✓ 17 En mycket god tanke. Vi har allt att vinna på att utveckla innehåll för denna stora men samtidigt komplexa målgrupp! Barnens bibliotek är idag (som jag uppfattar det) en väldigt bra tjänst, som samtidigt spretar. En del innehåll är barnanpassat men långtifrån allt. Dessutom signalerar namnet "Barnens bibliotek" inte att det är en plats för unga (tonåringar), även om det finns innehåll där som vänder sig till dessa. Det är kanske ett exempel på hur komplext det är att skapa innehåll för en så stor målgrupp som "barn"... En nationell tjänst för barn är dock inte samma sak som en nationell tjänst för barnbibliotek. Det känns oklart varför Barnens bibliotek skulle vara navet i pilotprojektet. Är det i grunden ett pilotprojekt som riktar sig direkt till användaren (barnet) eller till förmedlaren (biblioteken)? Tycker inte att det är samma sak och att Barnens bibliotek just idag själv lider av att ha en oklar målgruppsanpassning. Samtidigt som det finns mycket kompetens bakom tjänsten ifråga, vilken är viktig att ta tillvara i ett projekt av detta slag.
- ✓ 18 Jag tycker att det är väldigt viktigt och borde prioriteras.
- ✓ 19 Fantastiskt! Det sammanfattar allt vi kan önska oss i en mindre kommun
- ✓ 20 Väldigt viktigt att denna rapport leder till något konkret och då är det bra att starta med målgruppen Barn Projektets viktigaste roll är tydligöra och visa hur vi går vidare. Svårigheterna med att gå vidare ska inte överdrivas, utan dom får lösas efter hand när dom dyker upp.
- ✓ 21 Jag skulle också gärna se att behoven hos distansstuderanden som besöker folkbibliotek, mindre högskolor och fackbibliotek tydligare kom fram. Här finns också stora behov av samordning och standarder för hur och vad som ska göras.
- ✓ 22 Ja, om utvecklingen är den, att det går att integrera i lokala webbar, som egna hemsidor, Arena, CS-library.
- ✓ 24 Vi saknar en beskrivning av finansieringen av projektförslaget och en tydligare rollfördelning mellan de olika aktörerna. Hur ska insyn i och påverkan på projektet ske? Vilken roll kan och bör SKL ha?
- ✓ 28 En viktig och klurig bit handlar om, tror jag, att hitta rätt teknisk plattform. Allt innehåll måste kunna integreras i flera plattformar (arena tex.) och även kunna fungera i en framtida lösning med ett publiceringssystem/plattform för en hel webbplatslösning

för biblioteken. Jag tycker att man redan i pilotprojektet bör försöka välja en teknisk plattform som skulle kunna fungera som framtida helhetslösning.

Fråga 5: Skulle ditt bibliotek ha intresse av att delta i ett pilotprojekt med fokus på digitalt innehåll för barn och unga?

- ✓ 1 Ja
- ✓ 3 Vet ej
- ✓ 5 Ja
- ✓ 6 Ja
- ✓ 10 Ja
- ✓ 11 Ja
- ✓ 12 Vet ej
- ✓ 13 Ja
- ✓ 14 Vet ej
- ✓ 15 Nej
- ✓ 16 Vet ej
- ✓ 17 Ja
- ✓ 18 Vet ej
- ✓ 19 Skulle vara intressant, men vi har tyvärr inte de personalresurser eller den kompetens som krävs
- ✓ 20 Vet ej
- ✓ 28 Ja

Fråga 6: Vilka är dina kommentarer till projektets andra förslag som beskrivs i avsnitt 9: Tillsätt ett nationellt projekt för bättre hantering av centrala informationsmängder?

- ✓ 1 Jag tycker det är grundläggande att man löser unik identifikation. Provläsningstjänster och bildhanteringstjänst är också positivt likaså nyckelord, men unik identifikation är det allra viktigaste. Om man har en katalog som inte är tillförlitlig så hjälper det inte att posterna är presenterade med bilder och möjlighet att provläsa.
- ✓ 2 Jättebra, och med det ett nytt "BTJ", en bibliotekstjänst som ägs av och serverar bibliotekssverige med gemensamt fördelade resurser. Fantastiskt, som det fina 70-talet.
- ✓ 3 Ja, det verkar bra.
- ✓ 4 Det är ett lovvärt initiativ, men vi kan inte bedöma dess genomförbarhet. Vi vill dock betona att det är angeläget att utreda relationerna med den nationella katalogen. En

ytterligare beröringspunkt är väl också rimligen frågan om uppbyggnad av databrunnar inom den nationella infrastrukturen (vad gäller metadata etc).

Ambitionen att satsa nationellt på digital redaktion är angelägen för samordningens skull. Det finns säkerligen behov av detta, även om det är svårt och kostsamt att genomföra. Men det är bra att förbättra användarnas upplevelser i en digital presentation. Vi vill samtidigt framföra att det är viktigt att med hjälp av några väl valda projektfaser testa den nationella samordningsvinsten. Om projektet lyckas med att lansera och över tid underhålla de unika identifikatorer eller nyckelordshantering som beskrivs (9.2.2 och 9.2.3) har man kommit långt. Men med tanke på vilket moras ISBN är för e-böcker så blir vi lite tveksamma. Det är mycket svårt att utgå från ISBN om man t ex vill göra jämförelser mellan leverantörens e-boksinnehåll. Olika format ska ge olika ISBN, och om en titel även flyttas till annan leverantör med andra användningsvillkor ska det också generera ett nytt ISBN. För attraktiva titlar kan det betyda väldigt många ISBN. Visserligen står varje ISBN för en unik produkt, men i grund och botten rör det sig om samma textuella innehåll. Detta som ett exempel. Vi undrar också generellt sett varför projektet inte lägger mer ansvar på leverantörer, nationellt och internationellt, att få ordning på sin metadata. Ett utökat samarbete dem emellan vore angeläget. Kan gälla t ex unika identifikatorer redan när poster kommer till biblioteken. Kanske en slutsats som projektet kan påvisa?

- ✓ 5 Bra förslag att utreda provläsningstjänst och bildhanteringstjänst, viktigt och bra att samordna och styra nyckelordshantering och att ta fram och hantera identifikatorer.
- ✓ 6 Viktigt att texterna får ändras och anpassas till de lokala behoven. Det får inte låsa bibliotekens egna behov av att framställa egna texter. Det lokala bibliotekets arrangemang bör kopplas till artiklar och boktips på webben. Exempelvis arbetar vi två veckor, v. 46 och v. 47 med det romska kulturåret med utställningar, föreläsningar, workshops, m.m. irl. Samtidigt publicerar vi boktips, intervjuer och artiklar om romer på barn-, unga- och vuxensidan. Den typen av texter kan delvis framställas på riksnivå, men den lokala kopplingen kan inte uteslutas. Vi boktipsar om Hans Caldaras som föreläser här. Vi berättar om Katarina Taikon som är född i Örebro. Vi intervjuar en romsk tjej från Örebro.
Bra att jobba med en utökning av omslagsbilder av äldre material på riksnivå. Bra också med en central bildbank
- ✓ 7 9.2.1
Libris styrgrupp ska utse en arbetsgrupp med representanter från SUHF, SKL och specialbiblioteken som ska arbeta med flera frågeställningar kring innehåll i Libris för alla (databrunn) avseende produktion, förvärv, import, formatering, lagring och återanvändning av data samt frågor om organisation och kommunikation.
Arbetsgruppens uppdrag är att ta fram scenarior för innehåll i en framtida databrunn och en konsekvensanalys för dessa. Er rapport kan fungera som underlag i deras arbete.
Arbetet ska presenteras i en rapport i slutet av mars 2013.
- 9.2.2
Arbete med standarder (ämnesord) Sv. ämnesord (här pågår arbete med att utöka med ord för form/genre), Svensk Biblioteksförnings ämnesordsredaktion har både en lista för indexering av barnlitteratur och skönlitteratur, som bl a BTJ använder. Lokala initiativ med egen taggning. Vi anser att Big data-analys med bla fulltextanalys är ett mer effektivt sätt för att generera nyckelord. Det är även i linje med hur man arbetar

internationellt. Libris planerar ett sådant arbete under nästa år.

9.2.3

Det pågår redan ett nationellt arbete med detta och det finns lösningar för att länka samman ID:n på andra sätt. T ex arbetar KB för att kunna berika auktoritetsregistret med ISNI-beteckningar. På forskningssidan tittar man på att använda ORCID. För verken finns ISTC-standarden, vilken skulle kunna användas. I arbetet med standardiserade identifikatorer bör perspektivet vara internationellt, snarare än nationellt. Detta utesluter inte att man använder olika metoder för klustring (gruppering) av poster. Här finns redan Libris API "andra utgåvor" och olika initiativ från systemleverantörerna (t ex Mikromarcs FRBR-vyer). Resonemang kring detta saknas i rapporten.

- ✓ 8 Standardisering är utmärkt.
Viktigt att systemleverantörer är med i projektet för att minska ledtider och kostnader för alla parter.
Om internationella standarder existerar eller är under framtagande bör de beaktas med hög prioritet.
- ✓ 9 Jag stödjer det
- ✓ 10 Det är viktigt att hitta nationella lösningar för att förse lokala och regionala bibliotek med grundmaterial så att de kan skapa digitala tjänster med hög kvalitet.
Provläsnings- och provbläddringsfunktioner, bildbank, ämnesordshantering och hantering av identifikatorer är bra exempel på sådana funktioner. Ett annat exempel kan vara att inrätta en nationell boktipsbank dit biblioteken både bidrar och kan hämta tips och artiklar oberoende av webbplatsleverantör. En nationell redaktion behövs då för att utarbeta standards för visning och presentation av materialet. KB bör ha huvudansvaret för driften av nationella tjänster som tas fram av projektet. Uppdraget kan dock med fördel lokaliseras ut till annan aktör t ex Informations- och lånecentralerna.
- ✓ 11 Det behövs nog.
- ✓ 12 Vem ansvarar för de olika projekten och hur tänker man att det ska finansieras? Hur ser relationen till arbetet med Libris ut? Som det nämns i remissen finns idag redan flera instanser som arbetar med dessa frågor, hur ska projektet relatera till dem? Tänker man sig ytterligare en instans, eller en samordning med det arbete som redan görs?
- ✓ 13 Se ovan, bra upplägg.
- ✓ 14 Se svaren ovan.
- ✓ 15 Ett mycket bra förslag som jag helt instämmer i. som det är i dagsläget fungerar inte syndetics mm som utlovat. BTJ:s tänk är också helt förlegat.
- ✓ 16 Jag tycker det är utmärkt, provläsning, bildhantering, nyckelordshantering, unika identifikatorer - hur hanterar vi det?
- ✓ 17 Jag frågar mig om det måste till projekt för dessa delar. Det känns som att det borde vara en naturlig del av t.ex. KB:s uppdrag.
- ✓ 18 Jag anser inte att det lika viktigt som att utveckla Barnens bibliotek och Öppna bibliotek.

- ✓ 19 Jag hoppas allt blir verklighet innan jag går i pension! Detta är det bästa jag läst på länge.
- ✓ 20 Otroligt viktigt att gå vidare från första förslaget till ett nationellt projekt. Bibliotekens framtid ligger i att vi kan samarbeta regionalt och nationellt. Finns knappt några bibliotek som kan vara självförsörjande gällande samlade mervärden (informationsmängder) kring vårt digitala utbud
- ✓ 21 Se tidigare svar.
- ✓ 22 Bra! En heltäckande provläsningstjänst kan vara till stor nytta, för hur det än är så vill många få en bild av hur texten är. Kanske även möjligheten att göra boken i 3D för att användaren ska kunna och vrida och vända på boken – få en uppfattning om storlek, baksidestext etc. Nyckelordshanteringen är också viktig.
- ✓ 24 Vi saknar en beskrivning av finansieringen av projektförslaget och en tydligare rollfördelning mellan de olika aktörerna. Speciellt behöver relationen till arbetet med LIBRIS synliggöras.
- ✓ 28 Bra!

Fråga 7: Vilka organisationer eller instanser ser du som huvudsakliga aktörer om arbetet går vidare enligt remissens förslag?

- ✓ 1 KB, Kulturrådet
- ✓ 2 KB, Regionbiblioteken, Barnens bibliotek
- ✓ 3 KB, Regionbiblioteken, Barnens bibliotek
- ✓ 4 KB, Kulturrådet, Regionbiblioteken, Folkbibliotek
- ✓ 5 KB, Regionbiblioteken, Barnens bibliotek
- ✓ 6 KB, Kulturrådet, Regionbiblioteken, Folkbibliotek, Barnens bibliotek
- ✓ 9 KB, Kulturrådet
- ✓ 10 KB, Folkbibliotek, ILS
- ✓ 11 KB, Kulturrådet, Barnens bibliotek, SKL
- ✓ 12 KB, SKL
- ✓ 13 KB, Kulturrådet, Regionbiblioteken, Folkbibliotek, Barnens bibliotek
- ✓ 14 KB, Regionbiblioteken, Känner egentligen inte att jag har tillräckligt med referenser för att ge ett vettigt svar
- ✓ 15 KB
- ✓ 16 KB, Regionbiblioteken, Folkbibliotek, Barnens bibliotek
- ✓ 17 KB, Kulturrådet, Regionbiblioteken, Folkbibliotek, Högskolebibliotek, Barnens bibliotek

- ✓ 18 KB, Kulturrådet, Barnens bibliotek
- ✓ 19 KB, Kulturrådet, Regionbiblioteken, Folkbibliotek, Barnens bibliotek
- ✓ 20 KB, Regionbiblioteken
- ✓ 21 KB, Kulturrådet, Folkbibliotek, Högskolebibliotek
- ✓ 22 KB, Regionbiblioteken, Barnens bibliotek
- ✓ 24 KB, SKL
- ✓ 28 Är osäker på detta

Fråga 8: Finns det något mer du vill förmedla till projektet?

- ✓ 1 Vi är ett litet land och ett litet språkområde, jag anser att de här frågorna bör lösas på nationell nivå.
- ✓ 5 Det står inte så mycket om e-böcker men de borde också vara en del av bibliotekets digitala kanaler. I remissunderlaget nämns att det finns hinder som handlar om affärsmodeller och bibliotekets roll som part och kund på marknaden och att det därmed ligger utanför projektet. Men om man bortser för problematiken med vad e-böcker kostar så behöver det vara betydligt enklare att låna e-böcker än vad det är idag. Idag är det för många olika steg, speciellt vid första tillfället en e-bok lånas. Dessutom förflyttas användaren bort från bibliotekets sidor till e-livs sidor, det är inte bra. Vid första tillfället en e-bok lånas måste man kanske dessutom skaffa inloggning och/eller ladda hem programvara på ytterligare andra sidor. Dels kan det vara förvirrande att flyttas till annan sida framför allt för ovana användare, dels är det viktigt att användaren har en upplevelse av ett system, boken lånas på biblioteket inte någon annanstans. I remissunderlaget sägs att användare i bibliotekens digitala kanaler inte ska behöva länkas mellan olika sajter eller logga in i olika tjänster för att få en helhetsupplevelse av bibliotekets erbjudande. Det borde finnas möjlighet att bädda in förflyttningen/förflyttningarna så att användaren kan göra det som behövs och sedan automatisk kommer tillbaka till biblioteket på liknande sätt vid köp av något på nätet, till exempel biljetter på Ticnet, och betalning via bank då man förflyttas till banken och sedan efter betalning är tillbaka på Ticnet. Det skulle underlätta för användarna.
- ✓ 6 Kan känna farhågor inför att texter som skrivs på riksnivå kan bli för svåra på lokal nivå. Kan också känna farhågor för att resurser tas från den lokala nivån så att det inte kommer att finnas utrymme för lokal vinkling. Nobelpriset presenterade vi med en nyhetsartikel med bild på låntagaren som lånade den första boken och berättade om vilka böcker som fanns av pristagaren på biblioteket. Vi gav också korta fakta om pristagaren, men det huvudsakliga innehållet hade lokal prägel. Tror att det är viktigt att det får fortsätta att vara så. I Mellansverige har vi samarbetat kring artiklar på våra webbplatser. I år skriver Åsa Eliasson om Strindberg åt oss alla. De artiklarna kan vi hantera fritt och stryka och lägga till i textmängden. Viktigt för att artiklarna ska kunna fungera lokalt

- ✓ 11 Ett bra projekt med en väsentlig uppgift och fråga som måste få en fortsättning i någon, nationell form. KB och Kulturrådet liksom SKL måste involveras, "styra" det.
- ✓ 13 Barn och ungdom är en prioriterad grupp på biblioteket så det är bra att börja där.
- ✓ 14 Mycket av det som sätts upp som mål i remissen är egentligen en fråga om lägstanivå, som användarvänlighet, målgruppsanpassade texter och god kvalitet. Det gör det tydligt att ett rejält kvalitetslyft i det digitala är nödvändigt. Utifrån mitt perspektiv som webbredaktör, och mina tidigare erfarenheter från andra branscher som gjort liknande, är en gemensam webb för folkbiblioteken enda sättet att åstadkomma en verklig förbättring av det digitala. Någon form av central styrning är då också nödvändig som garanti för sammanhållning och kvalitetssäkring. Jag förstår förstås att det finns en hel del praktiskt, tekniskt, organisatoriskt och psykologiskt att ordna med på vägen. Det starkaste argumentet i slutänden, och som vi kanske får se mer av i kommande arbeten, är nog att kunna visa på konkreta ekonomiska vinster. Remissen och dess förslag till åtgärder är en bra början som ger hopp om att biblioteken också ska kunna hänga med i den digitala framtiden. Bra jobbat!

Övergripande frågor per svarare

Inledningsvis i bilagan visades svaren på tre övergripande frågor i diagramform. Här följer svaren på samma frågor uppdelade per svarare, där den första siffran anger vilken svarare det gäller och den andra siffran anger vilken del av skalan svararen har angett.

Fråga 1: Hur väl tycker du att remissens beskrivning av aktuella problem med viktiga informationsmängder motsvarar din bild av läget? 1 är lågt och 5 är högt.

- ✓ 1 4
- ✓ 2 4
- ✓ 3 4
- ✓ 4 2
- ✓ 5 5
- ✓ 6 3
- ✓ 7 3
- ✓ 8 4
- ✓ 9 3
- ✓ 10 4
- ✓ 11 4
- ✓ 12 4
- ✓ 13 5
- ✓ 14 4

- ✓ 15 4
- ✓ 16 5
- ✓ 17 5
- ✓ 18 5
- ✓ 19 5
- ✓ 20 5
- ✓ 21 3
- ✓ 22 4
- ✓ 28 5

Fråga 2: Hur användbart är det för dig i din yrkesroll att ta del av projektets resultat när det gäller målgrupper och användarbehov. 1 är lågt och 5 är högt.

- ✓ 1 5
- ✓ 2 4
- ✓ 3 4
- ✓ 4 3
- ✓ 5 5
- ✓ 6 4
- ✓ 7 4
- ✓ 8 5
- ✓ 9 5
- ✓ 10 5
- ✓ 11 5
- ✓ 12 5
- ✓ 13 5
- ✓ 14 5
- ✓ 15 3
- ✓ 16 5
- ✓ 17 5
- ✓ 18 3

- ✓ 19 5
- ✓ 20 4
- ✓ 21 4
- ✓ 22 5

Fråga 3: Hur betydelsefullt anser du det är med en nationell styrning/samordning av det digitala biblioteket? 1 är lågt och 5 är högt.

- ✓ 1 5
- ✓ 2 5
- ✓ 3 3
- ✓ 4 3
- ✓ 5 5
- ✓ 6 3
- ✓ 7 4
- ✓ 8 2 * Sista frågan innehåller begreppet "styrning", därav 2. Borde det inte stå erbjudande/samordning?
- ✓ 9 5
- ✓ 10 5
- ✓ 11 5
- ✓ 12 5
- ✓ 13 5
- ✓ 14 5
- ✓ 15 5
- ✓ 16 5
- ✓ 17 4
- ✓ 18 5
- ✓ 19 5
- ✓ 20 5
- ✓ 21 5
- ✓ 22 4
- ✓ 28 5

Remissmottagare

Följande personer fick remissen utskickad till sig från projektet:

A

brittmari.allen@vaxholm.se

elisabeth.aldstedt@stockholm.se

marika.alneng@ekero.se

peter.alsbjer@orebro.se

helen.amborn@nynashamn.se

Håkan Andersson, BTJ, hakan.andersson@btj.se

lars.andersson@tyreso.se

louise.m.andersson@skl.se

thomas.andersson@utb.karlshamn.se

helena.agnemar@motala.se

caroline.ahgren@lessebo.se

anette.ahlenius@malung-salen.se

viveca.alfelt@emmaboda.se

Malou Altergård, malou.altergard@falkenberg.se

Maria Alexiusson, bima@gislaved.se

john.augustsson@kb.se

elisabeth.axelsson@vastervik.se

lena.axelsson@linkoping.se

B

rebecca.bachmann@lidingo.se

detlef.barkanowitz@nll.se, Norrbottens läns landsting

Stefan Bengtsson, rektor@mah.se

margareta.berg@botkyrka.se

asa.berglund@malmo.se

christer.bergqvist@kalmar.regionforbund.se

Jorunn.Bergkvist@jonkoping.se

Agneta Bennsäter, agneta.bennsater@nybro.se

peter.bernhorn@orsa.se

biblioteket@arboga.se

bibliotek@avesta.se

biblioteket@hudiksvall.se
annamaria.bjorklin@bollnas.se,
malin.bjorklund@mullsjoe.se
karin.booberg@alvdalen.se
katinka.borg@lj.se, Landstinget i Jönköping
tiffany.bovin@osteraker.se
mats.brandt@leksand.se
gunilla.brinck@regionvasterbotten.se
henrik.bylund@upplandsvasby.se
anna.byvald@kungsbacka.se
Liza Bäckström, liza.backstrom@soderkoping.se

C

magnus.carlberg@upplads-bro.se
lo.claesson@vaggeryd.se
cay.corneliusson kulturradet.se

D

monica.dahlgren@sigtuna.se
anja.dahlstedt@sodertalje.se
lisa.de.souza@falun.se

E

Inger Edebro Sikström, inger.edebro.sikstrom@umea.se,
kurt.ek@vallentuna.se
Anne-Sofi.Ekholm@jonkoping.se
Anette Ekström, Anette.Ekstrom@almhult.se
gullvor.elf@nassjo.se
margareta.engstrand@sundbyberg.se
Stefan Engström, Svensk biblioteksforening, se@biblioteksforeningen.org
thomas.c.ericsson@kinda.se
annika.eriksson@nordmaling.se
Inger.Eriksson-Abrinius@jonkoping.se
lars.eriksson@openlibrarysolutions.com

maj.eriksson@jlb.ostersund.se, Jämtlands läns bibliotek

inga-lill.embretsen@ovanaker.se

maria.ehrenberg@regionhalland.se

Roland Esaiasson, esaiasson@tpb.se

carina.eskelin@monsteras.se

F

monica.falk@hylte.se

per.falk@varberg.se

inger.felldin@koping.se

malin.felth@vannas.se

lisbeth.forslund@gavle.se

bengt.frank@nll.se, Norrbottens läns landsting

eva.fred@kulturivast.se

eva.fresk@krokom.se

folke.frommert@solvesborg.se

ella.fronczak@atvidaberg.se,

Jonas Fröberg, BTJ, jonas.froberg@btj.se

Anne-Lise Fäldt, anne-lise.faldt@ljungby.se

G

lena.grantz@bibliotek.nordanstig.se

Anette Grönros, BTJ, anette.gronroos@btj.se

karin.gulliksson@bjurholm.se

carl-axel.gyllenram@vindeln.se

Jimmy Gärdemalm, jimmy.gardemalm@nll.se, Norrbottens läns landsting

H

anette.hagberg@halmstad.se

Henrik Hagelberg, Bibliotekscentrum, henrik.hagelberg@bibliotekscentrum.se

Unn.Hallgren@jonkoping.se

margret.halvardson@vimmerby.se

suzanne.hammargren@kalmar.se

krister.hansson@stockholm.se

Ann.Hanzon@markaryd.se

kerstin.hed@ludvika.se

maria.hedenstrom@kb.se

Carina Hellborg, carina.hellborg@btj.se

birgitta.hellman@mjolby.se

gunilla.herdenberg@kb.se

kristina.herrlander@danderyd.se

birgitta.hjerpe@norrkoping.se

johan.hjert@laholm.se

ulf.holke@ltv.se, Landstinget Värmland

marie.holmqvist@katrineholm.se

Göran Hultén, goran.hulten@axiell.com

I

info.biblioteket@nykoping.se

J

maria.b.jacobsson@skane.se

lena.johansson@boxholm.se

ann.johnsson@olofstrom.se

solveig.johnsson@aneby.se

nick.jones@huddinge.se

christina.jonsson.adrial@kb.se

esbjorn.jonsson@savsjo.se

Pär Jonsson, par.jonsson@tranas.se

K

marta.kallur@rattvik.se

christer.klingberg@orebro.se

Inga.Korhonen@jonkoping.se

Lena Korsberg, kbl@eksjo.se

Anna Kåring Wagman, Svensk biblioteksforening, akw@biblioteksforeningen.org,

Bengt Källgren, Kultur i väst, bengt.kallgren@kulturivast.se,

L

sara.larsson@kultur.goteborg.se

tommy.larsson@hedemora.se

anders.lerner@sodertalje.se

Niclas Lindberg, Svensk biblioteksforening, nl@biblioteksforeningen.org

christine.lindmark@kb.se

Susanne Ljungström, susanne.ljungstrom@regionvasterbotten.se

lasse.lohmander@herjedalen.se

eva.lund@ragunda.se

anna.lundberg@hogsby.se

lennart.lundberg@ekero.se

inga.lunden@stockholm.se

anette.lundgren@vetlanda.se

anna.lundstrom@bracke.se

gunilla.lydmark@borgholm.se

M

aslaug.madsen@morbylanga.se

johan.malmgren@haninge.se

birgitta.markusson@nll.se, Norrbottens läns landsting

anneli.mattsson@ronneby.se

eva.matsson@vasteras.se

per.mattsson@malmo.se

lena.moberg@kommun.sater.se

Ulf.Moberg@jonkoping.se

N

lars.nilsson@nacka.se

Regine Nordström, regine.nordstrom@nll.se, Norrbottens läns landsting

malin.norrby@lul.se, Landstinget i Uppsala

magnus.nylen@falkenberg.se

Marika Näslund, marika.naslund@hofors.se

O

marie.ohlsson@smedjebacken.se

anders.olsson@bibl.sollentuna.se

kerstin.olsson@ockelbo.se

Kerstin Olsson, Länsbibliotek Östergötland, kerols@ostsam.se

P

anneli.persson@aneby.se

annika.persson@uppvidinge.se

markku.petajaniemi@nykvarn.se

eva.petri@arboga.se

jenny.poncin@btj.se

R

Irene.Rask@jonkoping.se

ulf.redmo@regionblekinge.se

Regionförbundet Östsam, gotaredaktionen@ostsam.se

anneli.reinhammar@dll.se, Landstinget Sörmland

heli.renman@taby.se

anna.ring@jlb.ostersund.se, Jämtlands läns bibliotek

marie-louise.riton@uppsala.se

britt-inger.roos@stromsund.se

nils.rundkvist@soderhamn.se

elin.rust@norrstalje.se

anna-christina.rutquist@regionvarmland.se

eva.ryden@nykoping.se

S

sambiblioteket@sambiblioteket.se

Birgitta.Sandberg@jonkoping.se

Maria.Sandstrom-Lastberg@jonkoping.se

karin.seebass@torsas.se

ylva.sellin-isaksson@malung-salen.se

kerstin.simberg@hgo.se, Högskolan på Gotland

christel.smith@ub.lu.se

joel.sommerfeldt@axiell.com

stadsbiblioteket@koping.se

christina.stenberg@ltv.se

oscar.stenberg@openlibrarysolutions.com

elisabeth.stenberg-lundin@hgo.se

Eva-Lotta Stenbäck, eva-lotta.stenback@kungsbacka.se

gunnel.stjernvall@solna.se

liselotte.stoby.ingvarsson@gagnef.se

asa.m.storck@varnamo.se

gunnar.sudow@kulturivast.se

lotta.svender@ljusdal.se

T

andreas.tandersten@vansbro.se

Eva.Tollner@jonkoping.se

hans.tooj@habokommun.se,

helena.torsslow.nelander@nacka.se

roland.tiger@ylb.se, Länsbiblioteket i Västerbotten

Michael.tsiparis@oskarshamn.se

U

ann.katrin.ursberg@alvesta.se

V, W

Lennart Warsäter, lennart.warsater@tingsryd.se

eva.wernersson@karlskrona.se

lana.wester@haninge.se

signe.westin@kulturradet.se

sonja.viklund@mora.se

birgitta.vinna@jarfalla.se

asa.wiren-jonsson@sandviken.se

